KOMMUNESAMMENSLÅING

Harald Hårfagre måtte ty til sverd den gang han fjernet grenser i landsdelen. Fylkesmannen har ikke så mye som et viskelær til rådighet, men sender disse to ut i striden når sørlands-kartet nå skal tegnes på nytt. →

KOMMUNENES G

FREDAG

34 INTERVJUET
Agnes Kittelsen

36 ØYEBLIKK
Fotografisk blinkskudd fra uka som gikk.

38 UTENRIKS
Skandinavias første kvinnelige imam

GRENSEVOKTERE

FOTO: KJARTAN BJELLAND

KOMMUNESAMMENSLÅING

– Om vi har vært på mange folkemøter? Ja, det har vi! Og vi merker at det nå har blitt litt mer temperatur.

Dag Petter Sødal og Jarle Bjørn Hanken smiler, og er ikke synlig merket av skuddskader etter at de i halvannet år har bistått lokale politikere i strabasene med å slå sammen kommuner.

– Resultatet er fortsatt uvisst, men vi synes dette tegner bra. Agderfylkene ligger nå langt framme i nasjonal sammenheng, og den tunge samlingen rundt Kristiansand og Arendal setter oss faktisk på Norges-kartet, konstaterer de.

De to prosessveilederne hos Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder omtales spøkefullt som kommunereformens Knoll og Tott, og er til stede overalt der sammenslåing drøftes. Til syvende og sist vil deres vurderinger veie tungt når fylkesmann Stein A. Ytterdal den 1. oktober sender sin anbefaling til kommunalminister Jan Tore Sanner om hvor fremtidens grenser bør gå.

Nå betrakter de kartet der dagens 30 kommuner i de to fylkene er redusert til 16. Det kan bli virkelighet dersom alle intensjonsavtalene som nå er inngått realiseres, men veien dit er usikker, motstanden stor og protestene mange.

RÅDMANN OG LANDBRUKSDIREKTØR

– 21 av 30 kommuner er nå med på avtaler, og det er flere enn vi trodde for noen måneder siden, sier Jarle Bjørn Hanken. Han var rådmann i hjembyen Ålesund da han i september 2014 ble hentet til jobben som prosessveileder for kommunereformen hos Fylkesmannen i Aust-Agder, et fylke han kjente godt etter 14 år som rådmann i Tvedestrand.

Dag Petter Sødal var landbruksdirektør hos Fylkesmannen i Vest-Agder da han ble satt til å rydde opp i kommunekartet. Siden den gang har kommunalminister Jan Tore Sanner slått sammen Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder til én enhet, men de to veilederne har fortsatt hovedansvar for hver sin teig.

– Det er interessant å merke seg Vest-Agder var det fylket som hadde størst prosentvis endring i kommunereformen på 1960-tallet, da vi gikk fra 41 til 15 kommuner, sier Sødal.

Den gang ble grensene fjernet med tvang.

– Agder hadde da Norges største andel av småkommuner, og ingen vil vel tilbake dit? Aust-Agder gikk fra 36 til 21, og senere til 15, supplerer Hanken.

KLAR MELDING

Nå jobber de for en ytterligere reduksjon, for de to er ikke objektive linjedommere når de nå bistår landsdelens folkevalgte med råd og dåd:

– Mange spør oss om vi ikke skal være nøytrale. Svaret er at vi skal være etterrettelige på det faglige, men vi forholder oss ikke nøytrale til kommunereformen. Vi mener ikke noe om kommunene bør slå seg sammen med naboen i øst eller vest, men vi gir klar melding om at de ikke bør fortsette alene, og at det er bra å se på det som i dag er felles bo- og arbeidsregioner. Utfordringene som ligger foran oss går ikke over, og vi jobber for at regjeringen skal lykkes med en reform, sier Sødal.

– Tilbakemeldingene vi får er at vi er balanserte, og jeg føler vi har en god dialog med kommuner og lokalpolitikere, tilføyer Hanken.

TVANG ELLER IKKE?

– Balanserte eller ikke, det alle lurer på er hva som skjer om kommunene sier nei. Vil dere da anbefale Sanner å bruke tvang?

– Det er fra Stortingets side forutsatt at prosessen skal være frivillig, men med forbehold om at det i visse tilfeller kan brukes tvang, sier Hanken.

– Og mer får du ikke ut av oss om tvang. Fylkesmennene skal summere opp, så må departementet og Stortinget foreta vurderingene, supplerer Sødal.

– Men hva vil dere anbefale for K5-regionen hvis for eksempel Birkenes og Søgne sier nei og de andre tre ja?

– Det kan vi ikke svare på nå. Vi skal gi våre råd og begrunne dem, og det vil bli gjort i dialog med kommunene, sier Sødal.

– 2. september skal vil ha et dialogmøte med samtlige kommuner i Agder der vi skal drøfte status etter at alle kommunestyrene har fattet sine vedtak, og det vil bli viktig for de overlegninger vi gjør videre, sier Hanken.

ØKONOMISKE PISKESLAG

Og mens spenningen stiger fram mot «supermandag» 6. juni, der folket skal si sin mening er det en annen dato som også kan få svært stor betydning for utfallet:

– 11. mai. Det blir en viktig dag, påpeker Jarle Bjørn Hanken. Da legger nemlig regjeringen fram sitt endelige forslag til inntektssystem etter en høringsrunde der kritikken har vært særdeles krass mot det som mange mener er rene økonomiske piskeslag på vei mot tvangssammenslåing.

Allerede i går ettermiddag la Høyre, Frp og Venstre fram det de er blitt enige om, men fram til nå er det forslaget regjeringen la fram i desember som har preget debatten:

– Det som skisseres der er en omfordeling av midler, og jeg tror det kom som en overraskelse at atskillig flere kommuner enn det man hadde sett for seg vil tape på det nye inntektssystemet, sier Sødal.

– De signalene som kom gjorde at noen kommuner slappet av, mens andre fikk fart på seg. For hvis det opprinnelige forslaget

Etter intense diskusjoner og mange politiske verksteder foreligger flere muligheter for nye grenser mellom kommunene i Aust- og Vest-Agder, og det er bare to måneder før kommunestyrene skal fatte sine vedtak, Prosessveilederne Dag Petter Sødal og Jarle Bjørn Hanken hos Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder synes kartet tegner bra. FOTO: KJARTAN BJELLAND

FAKTA

Kommunereformen

- Alle landets 428 kommuner ble høsten 2014 bedt om å starte prosesser for å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner. Vedtak skal være fattet innen 1. juli 2016
- Til nå har 11 kommuner besluttet å slå seg sammen. 181 er enige om intensjonsavtaler. 174 er i forhandlinger, utreder eller sonderer. 62 kommuner har avsluttet sine prosesser.
- Fylkesmennene skal innen 1. oktober 2016 gi sine anbefalinger til kommunalminister Jan Tore Sanner, og regjeringen legger fram forslag til ny kommunestruktur våren 2017.
- Stortinget fatter vedtak sommeren 2017, og nye kommuner slås sammen fra 1. januar 2020.

Mange spør oss om vi ikke skal være nøytrale. Svaret er at vi skal være etterrettelige på det faglige, men vi forholder oss ikke nøytrale til kommunereformen.

DAG PETTER SØDAL

blir gjennomført, er det etter KS' mest ytterliggående beregninger bare Arendal, Kristiansand, Sirdal, Åseral, Bykle, Valle og Bygland som ikke taper, supplerer Hanken.

VIL VÆRE ALENE

Det gjenspeiles også på det foreløpige Agder-kartet, der de fem sistnevnte kommunene ikke ønsker å slå seg sammen med noen. Kanskje slipper de også, for regjeringen definerer dem som «ufrivillig små», det vil si at de ligger langt fra større sentra. Dessuten er de godt forspent med kraftinntekter.

Og når samlingen rundt Kristiansand og Arendal nå tetter seg til, ser prosessveilederne det som en logisk utvikling:

– Det er jo ikke helt tilfeldig at det foreløpige kartet nå ser ut som det gjør. Ser vi på konsentrasjonen rundt Kristiansand så er det uttrykk for en sterk interkommunal identitet som har utviklet seg over tid, sier Sødal.

– Også de fire kommunene lengst øst i Agder har vært tett koblet sammen i mange år, og så har Arendal kommet til litt senere, påpeker Hanken.

Grimstad ble sist koblet på i det som omtales som Østre Agder, og sammen med Åmli og Froland har de heller ikke noe ønske om å bli med i en ny storkommune.

Men tirsdag kveld vedtok også kommunestyret i Vegårshei å stanse reformarbeidet, bare halvannen uke etter at de undertegnet intensjonsavtale med Arendal, Tvedestrand, Risør og Gjerstad.

– Det skaper en litt ny situasjon, men hovedavtalen faller ikke sammen av den grunn. Nå omfatter avtalen om lag 60.000 innbyggere og ikke 62.000 innbyggere, sier Hanken. Og vil ikke spekulere i om Vegårshei likevel kan bli tvunget inn i en sammenslåing.

DESPERAT FRIERI

Midt på kartet ligger Evje og Hornnes som desperat forsøker å fri til naboene, men som ingen vil slå seg sammen med.

– Hva vil dere anbefale Sanner å gjøre med det?

– Jeg skal ikke legge skjul på at vi hos Fylkesmannen hadde sans for forsøket på å skape et sterkt indre Agder. Det er det gode argumenter for, og sikkert noe vi vil drøfte, sier Sødal.

– Ja, vi vil nok drøfte det, men ikke dermed sagt at vi vil foreslå kraftige grep, tilføyer Hanken.

– Skjønner dere de som synes kommunesammenslåing er en dårlig idé?

– Det er viktig å anerkjenne at i kommuner som for eksempel Åseral og Valle betyr arbeidsplassene på kommunehuset svært mye. Det er ikke avgjørende, men et forståelig og tungt argument. Mange spørsmål er det også mye usikkerhet rundt, og bildet er ikke svart-hvitt, sier Sødal.

– FORANDRING FRYDER IKKE

– Men så godt som alle folkelige røster som hever seg, er sterkt kritiske til denne reformen?

– Det er ikke veldig overraskende. Forandring fryder nemlig ikke, fastslår Jarle Bjørn Hanken.

KOMMUNESAMMENSLÅING

– De fleste tar utgangspunkt i nåtid og fortid når de skal visualisere fremtiden, og når de ser framover, baserer de seg på det de opplever som trygt og godt. Det er veldig menneskelig, men hvis alle skal tenke sånn, sliter vi litt, utdyper han.

– Jeg var naturverner og en ihuga motstander av glassfiberski helt til jeg fikk prøvd dem. Og post i butikk synes jeg var noe sludder som blårussen hadde funnet på, helt til jeg oppdaget at det er veldig bra, sier Dag Petter Sødal.

Nå er han overbevist om at 50 år gamle kommunegrenser er modne for revisjon:

– Geografisk avstand måles i reisetid, og den er dramatisk endret ettersom vi nå bruker bil og verken går, ror eller seiler. IKT-revolusjonen har også gjort at samfunnet ser helt annerledes ut enn for bare få år siden. Reformarbeidet er bare en del av et større bilde der vi i fremtiden må løse oppgavene på nye måter, understreker han.

– Samtidig er det viktig å huske på at man kan ha en sterk lokal identitet også som en del av en større kommune, sier Hanken.

BÅDE JA OG NEI

De to peker for øvrig på at folk i Audnedal faktisk stemte ja til sammenslåing, og at innbyggerundersøkelser i Aust-Agder ikke viser de store forskjellene mellom ja og nei i flere kommuner.

– Jeg er overrasket over hvor mange innbyggere som faktisk er positive, sier Jarle Bjørn Hanken.

På spørsmål om det har vært andre overraskelser underveis, svarer Sødal:

– På den positive siden har ordførere og andre lokalpolitikere virkelig imponert meg. Kvaliteten på de politiske verkstedene har vært veldig god, og mange har hatt en søkende holdning.

– Det overrasker ikke meg som har vært rådmann, sier Hanken kjapt.

– Men jeg er imponert over at mange politikere uavhengig av eget ståsted har klart å være balanserte og åpne i prosessen, legger han til.

BRUTAL ENDRING

– Vi har også sett at prosessene i seg selv har skapt positive effekter, der politikerne som forhandler ser noen nye muligheter, og det er løfterikt, sier Sødal.

– Det høres kanskje litt svulstig ut, men jeg tror grunnen til at det går bra i Skandinavia og Nord-Europa, er at man får til brede forlik i moderniseringen av samfunnet, med stor grad av enighet og omforente løsninger. Det er i den sammenhengen jeg ser kommunereformen, for en strukturendring er et vesentlig virkemiddel for å sikre den fremtidige velferdsstaten. Vi må forandre kommunestrukturen ettersom verden har forandret seg så brutalt., fastslår han.

Men fylkesstrukturen, den blander de seg ikke bort i, til tross for at Fylkesmannen nå har lagt hele Agder under seg:

– Nei, fylkessammenslåingen har ikke vi noe med å gjøre. Det er en annen prosess, sier de to veilederne.

TEKST: **TONE SANDBERG**
tone.sandberg@fvn.no - 90178127

Status for Agders 30 kommuner

Intensjonsavtaler:

For disse kommunene foreligger det intensjonsavtaler som skal vedtas eller forkastes av kommunestyrene innen 1. juli 2016.

«Lister 3» = Farsund, Flekkefjord og Kvinesdal (24.782)
Intensjonsavtalen er i sluttfasen, og ferdigstilles 10. mai. Innbyggerundersøkelser fra 15.-30. mai, folkeavstemning i alle tre kommuner 6. juni. Flekkefjord har også innledet samtaler med Lund i Rogaland.

«Lyngdal 3» =
Lyngdal, Audnedal og Hægebostad (11.949)
Vedtatt intensjonsavtale foreligger. Audnedal sa ja i folkeavstemning 15. februar, Hægebostad sa nei 7. mars. Audnedal frir nå til både Lyngdal, Hægebostad og Marnardal separat.

«Nye Lindesnes» =
Mandal, Marnardal og Lindesnes(22.762)
Vedtatt intensjonsavtale foreligger. Mandal og Marnardal ønsker dette, men situasjonen i Lindesnes er uavklart etter negativ folkeavstemning med lav oppslutning 14. mars. Kommunestyret avgjør saken 26. mai.

«K5» =
Lillesand, Birkenes, Kristiansand,
Søgne og Songdalen (121.830)
Vedtatt intensjonsavtale foreligger. Innbyggerundersøkelser pågår og offentliggjøres 23. mai. Folkeavstemning i Lillesand, Birkenes, Søgne og Songdalen 6. juni. Kommunestyrene fatter avgjørelser innen 1. juli.

Iveland og Vennesla (15.625)
Intensjonsavtale foreligger. Innbyggerundersøkelser i begge kommuner, folkeavstemning i Iveland 5. og 6. juni. Kommunestyrene fatter avgjørelse innen 1. juli.

«K4 øst» = Arendal, Tvedestrand,
Gjerstad, Risør, (59.720)
Intensjonsavtale for 5K-øst som også inkluderte Vegårshei ble klar 7. april. 19. april vedtok kommunestyret i Vegårshei å stoppe prosessen. Avtalen redusert til 4K-øst. Folkeavstemning i Risør 30. mai, Arendal bestemmer seg 28. april om de vil ha folkeavstemning, Tvedestrand gjør det samme 26. april. Gjerstad skal ikke ha folkeavstemning. Felles kommunestyremøte 23. mai.

Tall i parentes er kommunenens folketall pr. 1. januar 2016

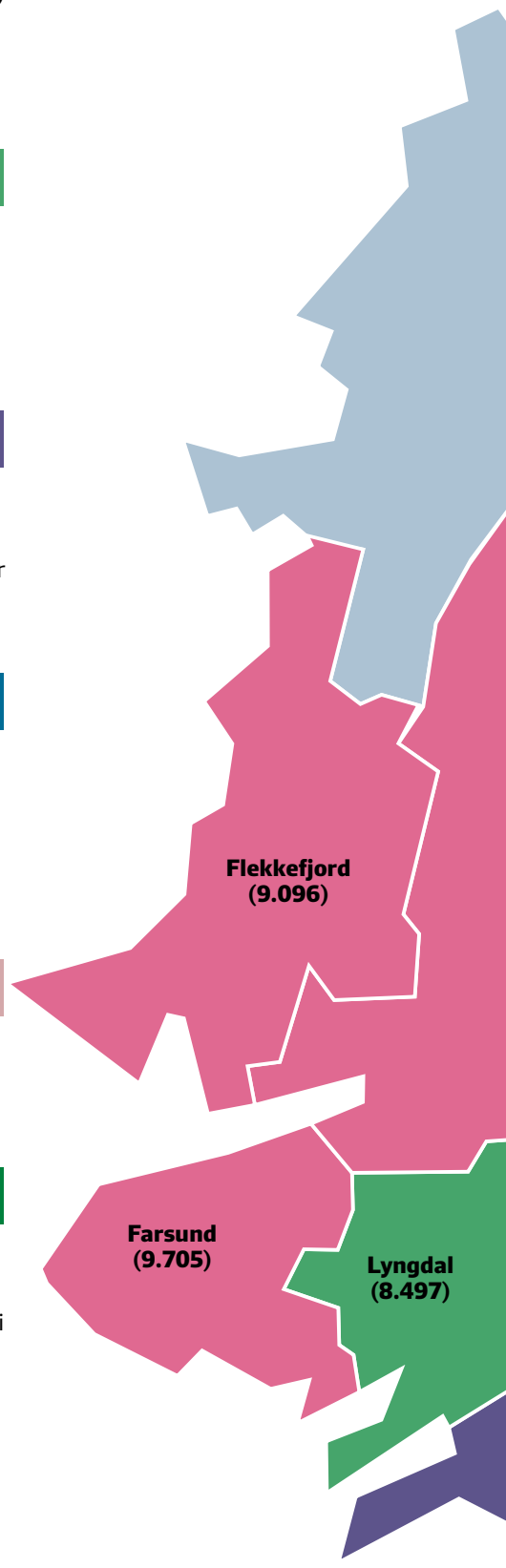

GRAFIKK: FÆDRELANDSVENNEN / JAN GRYTTING

Vegårshei sa nei

Kommunestyret i Vegårshei bestemte tirsdag kveld å stanse reformarbeidet.

Det skjedde etter bare halvannen uke etter at ordfører Kirsten H. Myren (Sp) undertegnet intensjonsavtale for 5K-øst sammen med Arendal, Tvedestrand Risør og Gjerstad.

Avtalen ble forkastet med 12 (Frp, KrF og Sp) mot 9 (H og Ap) stemmer, og Myren stemte selv mot å gå videre:

– Vi mener det er best for Vegårshei å fortsette som selvstendig kommune, fordi tjenestene da blir bedre ivaretatt for våre innbyggere. Vi har også en innbyggerundersøkelse fra i høst i ryggen der 75 prosent sa nei til sammenslåing. Bare 13 prosent ønsket storkommune, sier Myren til Fædrelandsvennen.

– Hvorfor undertegnet du da intensjonsavtalen 7. april?

– Vi skulle legge fram en avtale for kommunestyret, og da var det viktig å sikre Vegårsheis interesser dersom det skule bli flertall for å gå videre.

Risørs ordfører Per Kristian Lunden (Ap) har vært forhandlingsleder for 5K-øst, og han sier de nå går videre med 4K-øst uten Vegårshei:

– Vi tar ut de punktene som angår Vegårshei og går videre med Arendal, Tvedestrand, Risør og Gjerstad, sier Lunden til Fædrelandsvennen.

– Hovedintensjonen i avtalen ligger fast, og nå konsentrerer vi oss kommunene langs E 18, sier han.

TONE SANDBERG

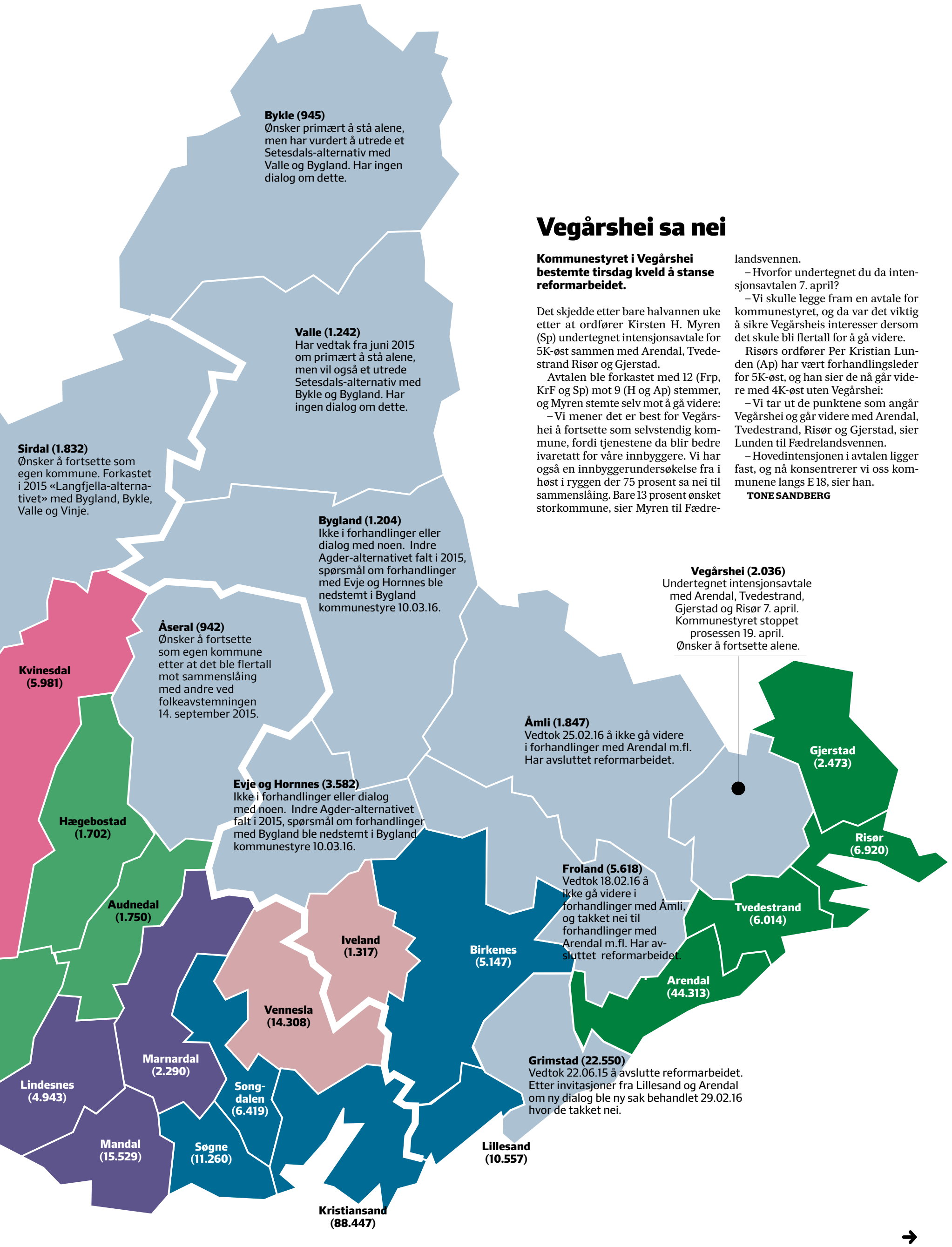

KOMMUNESAMMENSLÅING

Varsler nei-vind på «super

Mandag 6. juni er det folkeavstemning om kommunereformen i Lillesand, Birkenes, Søgne, Songdalen, Iveland, Flekkefjord, Farsund og Kvinesdal. Tilhengerne risikerer å få kraftig motbør.

– Det høye antallet folkeavstemninger er et tegn på sterk motstand mot kommunesammenslåinger, for folkeavstemninger er i denne saken motstandernes våpen, sier professor i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo, Tor Bjørklund, til Fædrelandsvennen.

På landsbasis har om lag 200 kommunestyrer vedtatt å holde rådgivende folkeavstemning, og Bjørklund ser det som et tegn på at nei-folket står sterkt:

– I en undersøkelse fra 2015 der det ble spurt om kommunesammenslåinger, mente 72 prosent av de som er mot sammenslåing at det bør holdes folkeavstemning. Bare 39 prosent av tilhengerne sa det samme, forklarer Bjørklund.

– KAN TAKKE SEG SELV

– Man holder seg altså med prinsipper etter behov, det gjelder både velgere og politikere, sier professoren som har folkeavstemninger som spesialfelt. Han mener Høyre kan takke seg selv hvis situasjonen blir ugrei for reformen:

– Det politiske establishment er mot folkeavstemninger, men har likevel gitt grønt lys for dette. At det kan holdes folkeavstemning om kommunesammenslåinger skyldes et nokså sensasjonelt vedtak fra 1995, sier professoren.

– Etter at Christiansen-utvalget la fram forslag til en drastisk sanering av små kommuner, fikk Senterpartiet gjennomslag for et vedtak om at kommunegrensene ikke kan endres uten at kommunestyret eller folket i valg har gitt sin tilslutning. Det ble støttet av Høyre, påpeker han.

Inndelingsloven som nå legges til grunn er riktignok en sterkt utvannet utgave av vedtaket fra 1995, den såkalte frivillighetslinjen.

BORDET FANGER

– Og har man først nevnt folkeavstemning, fanger bordet, og det er vanskelig å argumentere mot. Man kan ikke da begynne å hevde at folk egentlig er dypt konservative eller ikke forstår sitt eget beste, sier Bjørklund.

– Men er det ikke slik at det helst er motstanderne som går og stemmer?

– Det er en populær oppfatning, men styrken ved folkeavstemning er at alle får anledning til å stemme, og så kan jo de som sitter hjemme ha det så godt.

– Bør politikerne følge rådet de får?

– I mange tilfeller vil det bli tolkingsproblemer fordi man blander opinionsundersøkelsens logikk inn i avstemningene ved å be folk velge mellom flere alternativer. Hvis ingen av dem får 50 prosent, hva er flertall da? Man må også vurdere valgdeltakelsen, og der finnes det ingen klare regler. Og ettersom folkeavstemninger bare er rådgivende blir det uansett opp til kommunestyret å fortolke resultatet, sier Tor Bjørklund.

– Men det ligger sterke føringer om at det som oppfattes som et vinnende alternativ skal tas på det største alvor, sier poengterer professoren.

INNBYGGERUNDERSØKELSER

Og mens USA har sin «supertirsdag» der et stort antall delstater nominerer presidentkandidater, ligger 6. juni an til å bli «supermandag» i Agder-fylkene med hele åtte folkeavstemninger. I tillegg skal folk i Risør si sin mening 30. mai, mens Tvedestrand og Arendal i neste uke bestemmer seg for om de skal holde folkeavstemning. Gjerstad nøyer seg med innbyggerundersøkelser, noe de øvrige kommunene også gjennomfører i forkant av folkeavstemningene.

Audnedal holdt folkeavstemning allerede 15. februar. Med en valgdeltakelse på 65 prosent, sa 59 prosent da ja til «Lyngdal 3». Den avgjørelsen ble 7. mars torpedert da folket i Hægebostad sa nei. Der var valgdeltakelsen på 73 prosent, og 57 prosent var negative.

UKLART I LINDESNES

Lindesnes har avholdt hele to folkeavstemninger, og situasjonen er fortsatt uklar etter at et flertall først gikk inn for sammenslåing, og deretter stemte mot det anbefalte forslaget, «Nye Lindesnes». Valgdeltakelsen var bare 40 prosent, og 57 prosent stemte for å stå alene. Det utgjør i realiteten om lag 22 prosent av velgerne, det samme antall som var negative til sammenslåing i en innbyggerundersøkelse. 62 prosent var da positive. Kommunestyret avgjør i slutten av mai hvordan de skal håndtere floken.

TEKST: **TONE SANDBERG**
tone.sandberg@fvn.no - 90178127

– Politikernes ansvar

– Det er politikernes ansvar å fatte avgjørelser. Vi har fått tillit i valg, og den tilliten må vi være voksne nok til å ivareta ved å fatte avgjørelser etter beste evne og skjønn.

Det sier Ap-politiker Trond Blattmann (Ap) i Kristiansand, der bystyret ikke ønsker å holde folkeavstemning.

– Men det er alltid lurt å spørre folk før vi fatter de endelige avgjørelser, og da er innbyggerundersøkelser et mye bedre verktøy. Du får mye mer kvalifiserte svar gjennom en slik omfattende undersøkelse enn en folkeavstemning med et enkelt ja-nei-spørsmål, sier han.

– I Kristiansand spør vi 1600 personer, og det vil gi et representativt bilde, sier han.

– Du er selv en varm tilhenger av K5, hva gjør du hvis innbyggerundersøkelsen viser at flertallet er negativt?

– Vi skal ta svarene vi får på alvor, men uansett er det politikernes ansvar å fatte avgjørelser. Og det er lettere å ta avgjørelser som følge av relevante svar enn bare å tolke en folkeavstemning.

TONE SANDBERG

Ikke klart hvordan res

Folk i Lillesand, Birkenes, Søgne og Songdalen får ulike spørsmål den 6. juni, og ordførerne vet ikke hvor mye svarene vil telle når kommunestyrene skal fatte sine endelige vedtak.

Det finnes det heller ingen regler som kan fortelle dem:

– I Norge er det ingen lovregulering rundt dette. Vi har bare en enkel bestemmelse i kommuneloven som sier at folkeavstemninger er tillatt, men den sier ingen ting om hvordan de skal settes opp eller tolkes. Det stilles heller ingen krav til deltagelse, sier førsteamanuensis i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo, Jan Erling Klausen som forsker på kommunereformen.

– En del steder der folkeavstemninger brukes systematisk, som Sveits og delstater i USA, er det klart regulert hvordan man skal sette opp spørsmål og tolke resultater slik at det ikke er tvil om utfallet. Men hvordan man i Norge skal tolke svar dersom det for eksempel blir lav valgdeltakelse, blir det opp til lokalpolitisk skjønn å avgjøre sier han.

TRE ALTERNATIVER

– Hvis valgoppslutningen er god, og vi får et klart og tydelig råd, vil vi følge det, sier Songdalens ordfører Johnny Greibesland (Sp).

Der får innbyggerne tre alternativer: K1 - å fortsette alene, K2 - å slå seg sammen med Søgne, og K5 - alliansen som omfatter Søgne, Songdalen, Kristiansand, Lillesand og Birkenes.

Greibesland mener valgoppslutningen bør være minst 50 prosent for at resultatet

rmandag» 6. juni

Viktige brikker i puslespillet om K5 faller på plass etter folkeavstemningene 6. juni. Ordførerne er spente. Fra v. Arne Thomassen (H), Lillesand, Astrid Hilde (Ap), Søgne, Harald Furre (H), Kristiansand, Johnny Greibesland (Sp), Songdalen og Anders Christiansen (Ap), Birkenes.
FOTO: KJARTAN BJELLAND

sultatet skal tolkes

skal ha tyngde, men sier det nok vil være ulike oppfatninger i kommunestyret om dette. Hvis valgoppslutningen blir lav, er han usikker på hvilken vekt de bør legge på avstemningen:

– Det kan jeg per dato ikke svare på, men vi må uansett koble det opp mot innbyggerundersøkelsen, sier han.

Resultatet av opinionsundersøkelsen de fem kommunene nå gjør blant 5200 innbyggere vil bli klart 23. mai.

– Dessuten må vi jo også se hvordan det går i Søgne, presiserer han.

INGEN FASIT

Søgnes ordfører Astrid Hilde (Ap) har heller ingen fasit på hvordan mye folkeavstemningen skal veie:

– Det kommer an på kommunestyret. Ap har sagt vi vil lytte til folket, men hvis avstemningen ikke er representativ blir det vanskelig, sier hun.

Hun mener et slikt problem kan oppstå dersom valgoppslutningen er under 50 prosent.

– Vi har bedt om et råd, og jeg håper flest mulig går og stemmer. Men jeg har også fått tilbakemelding fra folk som ikke ønsker å stemme fordi de synes det er politikernes oppgave å avgjøre dette, og som mener det er ansvarsfraskrivelse holde folkeavstemning.

– Uansett må vi vurdere resultatet sammen med tall fra spørreundersøkelsen, sier hun.

VANSKELIG NØTT

– Søgne er også veldig avhengig av Songdalen, sier Hilde, og tenker seg et scenario der Søgne velger K2 og Songdalen går for K5.

– Da har vi en nøtt som blir vanskelig å knekke, fastslår hun.

Slike nøtter slipper de å knekke øst for Kristiansand, der innbyggerne i Lillesand og Birkenes bare skal forholde seg til K5, og får tre svaralternativer: ja, nei eller vet ikke.

Men heller ikke der gis det klar melding om hvor tungt resultatet skal telle:

– Det har vært litt diskusjon i de ulike partiene, men vi har ikke sagt noe spesifikt om det ennå, sier ordfører Anders Christiansen (Ap) i Birkenes. Også han betoner viktigheten av god valgoppslutning.

INGEN GRENSE

Det samme gjør Lillesands ordfører Arne Thomassen (H), men på spørsmål om han vil sette en grense, svarer han:

– Grense? Nei du, jeg av lært av Thorbjørn Jagland at man aldri skal sette en grense. Husker du 36,9? Men jeg har sagt til våre innbyggere at vi bør ha et oppmøte som er i nærheten av det vi har i Lillesand ved ordinære valg.

Ved kommunevalget i 2015, var valgdeltakelsen 64,2 prosent, og Thomassen håper køen foran stemmeurnene blir lang 6. juni:

– Det er uhyre viktig at folk stemmer. Så må vi gjøre en totalvurdering der også innbyggerundersøkelsen teller, og jeg håper folk gir oss en så klar og tydelig beskjed at vi vet hva vi skal gjøre, sier han.

TEKST: **TONE SANDBERG**
tone.sandberg@fvn.no - 90178127